

NÕUDED ESMASTELE TULEKUSTUTUSVAHENDITELE JA NENDE VAJADUS

Vastu võetud siseministri 30. 06. 1998. a määrusega nr 19 (RTL 1998, 220/221, 875), jõustunud 17. 07. 1998.

Väljavõte

1. Käesolev määrus kehtestab nõuded esmaste tulekustutusvahendite valiku, paigutuse, tähistuse, vajaduse ning korrashoiu kohta.
2. Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
 - 1) tulekustuti - seade, mis sisaldab tulekustutusainet, mida võib sisemise rõhu toimel seadmest välja paisata ja tulle suunata. Rõhk võib seadmest olla pidevalt või tekitatakse seadme survestamisel täiendava gaasikogusega;
 - 2) kantav tulekustuti - tulekustuti, mida on võimalik kanda ja kasutada, hoides seda käes ja mille mass tööseisundis on alla 20 kg. Kantavate tulekustutite liigitus on toodud käesoleva määruse lisas 1;
 - 3) tulekustutusaine - aine, mis on ette nähtud tule kustutamiseks;
 - 4) laeng - tulekustutis sisalduva tulekustutusaine maht või mass. Vedelas olekus laengu suurust väljendatakse liitrites, tahkes ja gaasilises olekus laengu suurust aga kilogrammides;
 - 5) tulekustutusvaip - risküliku- või ruudukujuline mittesüttiv materjalitükk, millega kaetakse tulekolle õhuhapniku juurdepääsu takistamiseks;
 - 6) esmane tulekustutusvahend - ühe inimese poolt kasutatav tulekustutamiseks ettenähtud vahend;
 - 61) Veetav tulekustuti - tulekustuti, mis on konstrueeritud selliselt, et seda käsitsi transportida ja käitada ning mille täismass tööseisundis on üle 20 kg;
 - 7) valdaja - füüsiline või juriidiline isik, kelle valduses on esmane tulekustutusvahend;
 - 8) objekt - maa ning selle juurde kuuluv hoone või rajatis ja transpordivahend, kus esmaste tulekustutusvahendite vajadus kehtestatakse käesoleva määrusega;
 - 9) pädev isik - sertifitseeritud asutuses alaliselt või lepinguliselt töötav isik, kellel on vajalik väljaõpe ja kogemus, juurdepääs vastavatele töövahenditele ja teabele tootja poolt nõutavate mis tahes protseduuride osas;
 - 10) tulekustuti kontrollimine - pädeva isiku poolt sooritatavad toimingud veendumaks, et tulekustuti on töökorras;
 - 11) tulekustuti hooldus - pädeva isiku poolt sooritatavad toimingud tulekustuti töökorras hoidmiseks;
 - 12) tulekustuti hoolduskoht - tulekustuti kontrollimiseks ja/või hooldamiseks sisustatud sertifitseeritud asutus;
3. Tulekustuti peab vastama Eesti standardi EVS-EN 3-1:1998, EVS-EN 3-2:1998, EVS-EN 3-3:1998, EVS-EN 3-4:1998, EVS-EN 3-5:1998, EVS-EN 3-6:1998, EVS-EN 3-6:1998/A 1:1999 ja EVS-EN 1866:1999 nõuetele.

31. Tulekustuti, mis ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele või mille nõuetele vastavust pole käesolevas määruses sätestatud korras tõendatud, võib Eestis turule lasta ja kasutusele võtta üksnes siis, kui see tulekustuti on valmistatud ja õiguspäraselt turule lastud mõnes Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis ja kui see tulekustuti vastab Eestis kehtivale ohutustasemele.

8. Tulekustutit võib horisontaal- või kaldasendis hoida liiklusvahendis või mujal, kus selle hoidmine vertikaalasendis pole võimalik ja kui seda ei keela tulekustuti kasutusjuhend.

11. Tulekustutile peab olema vaba juurdepääs.

16. Rõhu all tulekustuti paigutatakse päikesekiirguse otsese mõju eest kaitstud kohta.

18. Tulekustutil, mille tulekustutusaine juhhib elektrivoolu, tehakse pealdise kolmandas jaotises kirje "Ettevaatust! Pingestatud elektrijuhtmete ja -seadmete tulekahjude kustutamiseks mitte kasutada".

19. Tulekustutil, mille tulekustutusaine ei juhi elektrivoolu, tehakse pealdise kolmandas jaotises kirje "Võib kasutada kuni 1000 V pingega elektrijuhtmete ja -seadmete tulekahjude kustutamiseks". Kirje kõrvale kantakse täht "E".

IV. TULEKUSTUTITE KORRASHOID

21. Tulekustutite korrashoid tagatakse nende regulaarse vaatluse, kontrolli ja hooldusega, mille tulemused objekti valdaja poolt fikseeritakse.

22. Vaatlust teostatakse tulekustuti valdaja poolt üks kord kvartalis. Kui tulekustutile mõjub niiskus, vibratsioon või muu kahjustav mõju, teostatakse vaatlust üks kord kuus. Vaatlus sisaldab toiminguid veendumaks, et tulekustuti:

- 1) asetseb selleks ettenähtud kohas;
- 2) ei ole millegagi varjatud ja kasutamishisega pealdis on loetav;
- 3) ei ole märgatavalt kahjustatud;
- 4) rõhunäituri (kui see on olemas) osuti asub rohelises tsoonis;
- 5) plommid, tükised (edaspidi plomm) on vigastamata.

23. Vaatlusel ilmnenu tulekustuti rikke korral teostatakse tulekustutile kontroll ja vajadusel ka hooldus.

24. Tulekustuti kontroll ja hooldus korraldatakse tulekustuti valdaja poolt. Tulekustuti hooldust teostatakse hoolduskohas. Kontrolli võib teostada ka objektil, kus tulekustuti asub. Kontrolli ja hooldust viib läbi pädev isik.

25. Kui vaatlusel tulekustuti rikkeid ei ilmne ja tootjapoolne juhend ei näe ette lühemat perioodi, korraldab tulekustuti (sealhulgas ka müügiloleva) valdaja hiljemalt kaks aastat pärast tulekustutil märgitud valmistamise kuupäeva tulekustuti esimese kontrollimise. Kui tulekustutile mõjub niiskus, vibratsioon või muu kahjustav mõju, kontrollitakse seda ühe aasta pärast. Järgnev kontroll viiakse läbi sama sagedusega.

29. Tulekustuti maksimaalne hoolduste ajavahemik on:

- 1) vahtkustutil - 3 aastat;
- 2) vesikustutil - 5 aastat;
- 3) süsihappegaaskustutil - 5 aastat;
- 4) pulberkustutil - 10 aastat;
- 5) haloonkustutil - 10 aastat.

33. Kontrollitud tulekustuti varustatakse kontroll-lipikuga, millel on järgmised andmed:

- 1) järgmise kontrollimise tähtaeg (aasta ja kuu);
- 2) sertifitseeritud asutuse nimi, aadress ja sertifikaadi number;

- 3) pädevat isikut selgelt identifitseeriv tähis;
- 4) kuupäev (aasta ja kuu), mil viidi läbi kontrollimine;
- 5) eelmise kontrollimise kuupäev.

V. MUUD ESMASED TULEKUSTUTUSVAHENDID

- 38. Lisaks tulekustutitele või voolikusüsteemidele on soovitatav varustada objekt ka liivakasti, veeanuma ja tulekustutusvaibaga.
- 39. Liivakast peab sisaldama vähemalt 0,1 m³ liiva või mõnda muud mittepõlevat puistematerjali. Liivakasti juures peab olema labidas või kühvel.
- 40. Liivakasti konstruktsioon peab võimaldama liiva kergesti kätte saada ja vältima kasti sisu niiskumist.
- 41. Veeanum peab olema metallist, milles on vähemalt 0,15 m³ vett. Veeanuma juures peab olema ämber.
- 42. Veeanum peab külmal ajal asuma kohas, kus on välistatud vee külmumine.
- 44. Tulekustutusvaip peab vastama Eesti standardi EVS-EN 1869:1998 nõuetele ja omama vastavussertifikaati. Tulekustutusvaipa hoitakse tootja pakendis, mille pealdisel on eesti keeles kirje "Tulekustutusvaip" ja kasutusjuhend.

Lisa 1

siseministri 30.

juuni 1998. a

määruse nr 19 juurde

Kantavate tulekustutite liigitus

1. Tulekustutid jaotatakse Eesti standardi EVS 620-1 "Tuleohutus. Tulekahjude klassifikatsioon" järgi:

- 1) A-klassi tulekustuti. Kustutab tahkete, peamiselt orgaanilise päritoluga ja põlemisel hõõguvate ainete tulekahjusid (puit, paber, tekstiil, põlevad kiudained jms);
- 2) B-klassi tulekustuti. Kustutab põlevvedelike ja tahkete sulavate ainete tulekahjusid (õli, bensiin, lahustid, vaigud, liimid, rasv, enamik plaste jms);
- 3) C-klassi tulekustuti. Kustutab gaaside tulekahjusid (maagaas, atsetüleen, propaan, vesinik jms);
- 4) D-klassi tulekustuti. Kustutab metallide tulekahjusid (alumiinium, magneesium jms).

A ja B klassi tulekustutid jaotatakse alaliikidesse olenevalt katselõkke suurusest ja tulekustutusaine massist, mis märgitakse vastavate numbritega tähtede ees.

2. Lähtuvalt tulekustutusainest liigitatakse tulekustutid Eesti standardi EVS-EN 3 "Kantavad tulekustutid" järgi:

- 1) vesikustutid;
- 2) vahtkustutid;
- 3) pulberkustutid;
- 4) süsihappegaaskustutid;
- 5) halogeenitud süsivesinikke (haloone) sisaldavad tulekustutid - haloonkustutid.

Lisa 2

siseministri 30.

juuni 1998. a

määruse nr 19 juurde

Soovitav tulekustuti liik enamlevinud tulekahjude kustutamiseks

1. Vahtkustuti. Sobib puidu, paberi, tekstiili, õli, bensiini, plastide, rasva, bituumeni ja kummi tulekahju kustutamiseks.
2. Vesikustuti. Sobib puidu, paberi ja tekstiili tulekahju kustutamiseks.
3. Pulberkustuti.
 - 1) A-klassi pulberkustuti. Sobib A-klassi tulekahjude kustutamiseks.
 - 2) AB-klassi pulberkustuti. Sobib A- ja B-klassi tulekahjude kustutamiseks.
 - 3) ABC-klassi pulberkustuti. Sobib A-, B- ja C-klassi tulekahjude kustutamiseks.
4. Süsihappegaaskustuti. Sobib õli, bensiini, plastide, rasva ning kuni 1000 voldiga pingestatud elektrijuhtmete ja -seadmete tulekahju kustutamiseks.
5. Haloonkustuti. Sobib tule kustutamiseks laeva masinaruumis, lennuki ja laeva salongis, arvutikeskuses, telefonikeskjaamas. Enamikel juhtudel on haloonkustuti asendatav vesi-, pulber- või süsihappegaaskustutiga.

Märkus. Haloonkustuteid võib Eestis kasutada õigusaktidega kehtestatud korras.

Lisa 3

siseministri 30.

juuni 1998. a

määruse nr 19 juurde

Tulekahju korral soovitatav tulekustutiga tegutsemine

1. Välistingimustes tuleb kustutajal tulekolde suhtes valida tuulepealne asend.
2. Tahkete esemete või materjalide kustutamisel tuleb tulekustutusaine suunata kõige intensiivsema põlemise koha pinnale. Põlevale pinnale tulekustutusainet kandes tuleb kustutada leeki järkjärgult väiksemaks.
3. Lahtistes madalate äärtega nõudes süttinud vedeliku kustutamisel tuleb tulekustutusaine suunata vedeliku pinna suhtes kaldu, soovitatavalt vastu mahuti vastaspoolset siseseina. Selliselt kustutades valgub tulekustutusaine alla ja kattes põleva vedeliku pinna, isoleerib selle ümbritsevast õhuhapnikust ning kustutab põlemise.
4. Mahavalgunud põleva vedeliku kustutamist tuleb alustada äärtelt ning järkjärgult katta tulekustutusainega kogu põlev pind.
6. Süsihappegaaskustutiga tulekahju kustutades tuleb kustutit hoida võimalikult vertikaalselt, et mitte takistada süsihappegaasi normaalset väljumist.
7. Külmahaavade vältimiseks ei tohi palja käega kinni võtta töötava süsihappegaaskustuti väljalaskelehist, samuti ei tohi juga suunata inimese katmata kehaosale.
8. Kui süsihappegaaskustutit või haloonkustutit kasutati ruumis, tuleb pärast tulekustuti kasutamist kõigil ruumist väljuda ning ruumi tuulutada.